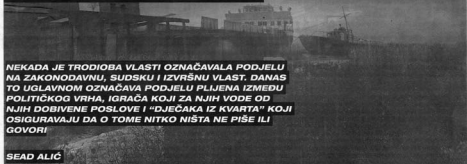

RJEČNIK EPOHE

NEKADA JE TRODIJELA VLASTI OZNAČAVALA PODJELU NA ZAKONODAVNU, SUDSKU I IZVRŠNU VLAST. DANAS TO UGLAVNOM OZNAČAVA PODJELU PLIJENA IZMEĐU POLITIČKOG VRHA, IGRAČA KOJI ZA NJIH VODE OD NJIH DOBIVENE POSLOVE I "DJEČAKA IZ KVARTA" KOJI OSIGURAVAJU DA O TOME NITKO NIŠTA NE PIŠE ILI GOVORI

SEAD ALIĆ

INDEKS Kad su studenti shvatili da se magisteriji rade tako da se prepisu od mentora, reagirali su onako kako se od odgajane mladeži i očekuje. Slijedili su svijetle staze i putokaze.

Potom su shvatili da ni doktorat nije daleko ako je čovjek dovoljno toga jamio u vrijeme kada se jamiti još moglo. Spoznaja je rezultirala pravom navalom studenata na ispite i ispiti su počeli padati kao podmazani. Hrvatska je budućnost počela zadobivati obrise društva zvanja.

Pritom je došlo i do određene preraspodjele sredstava. Budući da znanje nije besplatno u tranzicijskoj nam stvarnosti, studenti su bili dužni platiti određeni iznos. I plaćali su, plaćali. Sve dok to nisu – platili. Netko je naime ljubomoran na profesore koji su razvili pedagošku metodu razmjene ekvivalenata (visina ocjene za visinu novčanog iznosa) otkucio stvar vlasti željnoj afera sitnoga zuba, i sve je završilo skandalom. Tako je Indeks završio u zatvoru, a za profesorima se još traga.

Pokazalo se naime da je njih teško uhapsiti jer oni imaju popise svih studenata u koje su ugradili svoju metodu, a među njima ima i onih koji bi ih trebali hapsiti, suditi, politički progoniti ili javno napadati...

INTERLIBER Riječ pomoću koje gramatičari pomažu velikima istrijebiti male. Tko su veliki, a tko mali?

Veliki su u pravilu oni koji su na vrijeme jamili iz fondova za tiskanja knjiga i koji znaju koje knjige treba tiskati. Mali su oni koji još misle da mogu dobiti novac iz fondova tiskajući knjige koje ne treba tiskati. Veliki su čvrstim vezama vezani za velike partije. Mali još ne vjeruju da će biti istrijebljeni. Male su šanse da se veliki u budućnosti ne prodaju onim još većim iz inozemstva pa tako zametnu tragove. Velike su šanse da će se mali naći u velikim dugovima i stečajevima i da će se međusobno uništavati.

Interliber je skupa riječ. Njezin je paradoks da će postojati sve dok bude malih koji će biti pokriće velikima za njihove velike štandove.

TEHNIČKI VIŠAK Svi koje je nekada krasio atribut neprilagodnih danas se nazivaju tehničkim viškom. Riječ je o pomaku od društva koje se nije snalazilo, koje nije znalo sankcionirati i nije znalo stvari nazvati pravim imenom – u društvo nasilja.

Pomak je to od društva u kojemu je čovjek nezasluzeno bio zbrinut i zaštićen u društvu nezaposlenosti.

Radnik koji je upravljao strojevima postao je višak stroja, ne zato što sada strojevi mogu sve. Postao je višak jer su gramatičari procijenili da im je jednostavnije sve prigrabiti i preprodati. Tehnički višak jest eufemizam za prevarena bivšeg vlasnika društvenih sredstava. Njegova pozicija u pretvorbi bila je suvišna pa je određen terminom – tehnički višak.

PREDIZBORNA KAMPANJA Kampanja u kojoj se slučajni prolaznici po ulicama hrvatskih gradova odlučuju između pereca, topla čaja, graha bez mesa, prospekata bez programa, programa bez rokova i načina provođenja.

Prolaznici se perecima i sličnim perlama obvezuju da će sljedeće četiri godine tolerirati krađu, laži, pronevjeru

GUSKE U MAGLI Sintagma koja je stigla Hrvate

MANJINE Grupe građana koje se sada nalaze u situaciji sličnoj onoj kada su Hrvati, u starom režimu, imali sva formalna prava, a bili nezadovoljni.

I manjine sada imaju sva formalna prava. Ali su zadovoljne. Jer u slučaju da nisu zadovoljne to bi bio znak da nisu zadovoljni razinom formalno postavljenih prava. A to bi značilo da bi se ta prava mogla mijenjati. A ako se već mijenjaju, zašto bi se mijenjala na bolje?

TURISTIČKA SEZONA Riječ koja svake godine donese Hrvatskoj milijarde kuna. Koje se onda vrate zemljama iz kojih političari preko svojih igrača uvoze robu potrebnu za turističku sezonu.

GOL Riječ koja označava trenutak u kojemu je dopušteno izražavanje svih mogućih i nemogućih emocija: od sreće, veselja, do rasne ili vjerske mržnje.

Riječ koja euforijom svog izričaja najavljuje nesreću susreta s onima koji za utakmice nisu imali sreće konzumirati tu riječ.

Na nogometne stadione inače ta je riječ stigla iz priče *Kralj je gol*. Zato se političari plaše suprotstaviti masi na stadionu. Sustigla bi ih sudbina Kralja iz priče.

i ostale marifetluke onih koje oni dovedu na vlast te da će ih doživljavati kao božanstva. Poput urođenika.

URUČENJE KLJUČEVA Sintagma koja prati kompliciranje zbilje. Ključ se ne može dobiti ili podići. On se mora uručiti. Spektakl ne može proći bez slikanja jer nije bitan ključ ni onaj koji će ga dobiti, nego spektakl sam, odnosno onaj tko ga naručuje. A naručuju ga likovi koji sebe žele vidjeti u vijestima. Kada se vide u vijestima, oni znaju da su dio spektakla i da su još u igri. Kada je jednog dana prestanu vidati u vijestima, pouzdano znaju da više nisu u igri. I da se mogu slikati. Ali sada bez uručenja ključeva.

TAJKUNIZACIJA HRVATSKE Istina tranzicije. Ono što bijaše bit bitnih promjena puta prema Zapadu. Ranije oligarhije grupe građana koja je čistim talentom i na temelju dobro skrojjenih zakona, uz pomoć gramatičara – spojila riječi tajkun i hrvatski.

Kad jednom prodaju sve što su tajkunizirali (a sve moraju prodati da bi prikrili tragove), izgubit će se negdje na Dalekom Istoku. Kao nepoznati ali debelo bogati Europljani koji obožavaju tajlandsku masažu, japanske gejsje i mladice iz cijeloga svijeta.

SPOMEN-PLOČA Oblik plaćanja na koji nova oligarhija uvijek pristaje. Isplaćuje se u klesanu kamenu. Potrebno je prije postavljanja dokazati da je osoba kojoj se postavlja ploča – mrtva. Tada oligarhija ne žali investirati u ploču.

POHLEPA Riječ koja je natjerala Hrvate u tranziciji prekapati po kontejnerima. Da se pohlepa nikad ne isplati, dokazale su bombe odložene u kontejner koje su eksplodirale u jednom od tako pretraživanih kontejnera.

Naravoučenije: Bolje je na vrijeme proučavati rupe u zakonu nego se kasnije baviti kontejnerima.

POLJOPRIVREDA Riječ koju danima možete tražiti po napuštenim livadama, zaraslim obroncima, poplavljenim dolinama ili u raspuklinama sasušene zemlje. Možete je tražiti, ali je tamo nećete naći. Poput mnogih drugih riječi ta je riječ samo pokriće za riječ uvoz, iza koje stoji riječ provizija.

I dok se poljoprivrednici u čudu pitaju što se zbiva s poljoprivredom, ministri i njegovi puleni ubiru rezultate poznavanja nove gramatike.

DONACIJA TRGOVAČKOM SUDU Sintagma zbog nerazumijevanja koje su mnogi osudili donatora. A on je samo želio pomoći. Pofarbati trgovački sud u svoje omiljene boje. Usput nešto oprati. I slikati se. Po čemu je to drukčije od drugih akcija istoga tipa?

Prigovorili su mu da se ponaša kao Kum koji donacijom želi spriječiti proces protiv sebe sama. Kao da je Kum kriv što je gradonačelnik. Kao da je sam sebe izabrao.

TIJELO Tijelo je dio čovjeka koji se krije iza marki. Reklamni pano za odjeću i obuću najrazličitijih brendova. Sredstvo statistima za podržavanje političara na mitinzima potpore kada se govori ono što će se kasnije poricati.

Tijelo je ono što nam ostane kada nam oduzmu i zadnju nadu u duh koji smo razvijali u sebi. Odatle tolika agresivnost branitelja upravo prema tijelu, i to vlastitom. Ono nas podsjeća koliko su nam toga oduzeli. Zato ga treba uništiti.

GARAŽA Klopka za građane.

Ako se parkiraju u nju, debelo plate.
Ako se u nju ne parkiraju, plate još veću kaznu.
Ako plate kaznu, čeka ih uskoro nova.
Ako ne plate kaznu, čeka ih ovrha ili društveni rad.
Ako im se ima što ovršiti, uskoro se neće imati što.
Ako idu na društveni rad, uskoro će to biti jedini posao koji će stići raditi.

Jedini je izlaz u prodaji automobila: Ali tada nesretnika koji se izvukao iz klopke samo zamjenjuje novi.

CINIK U suvremenom tranzicijskom jeziku cinik je osoba koja bludnu radnju masturbiranja na trgu zamjenjuje jednako bludnim oralnim zadovoljenjem za govornicom.

TRODIJELA VLASTI Nekada je to označavalo podjelu na zakonodavnu, sudsku i izvršnu vlast. Danas to uglavnom označava podjelu plijena između političkog vrha, igrača koji za njih vode od njih dobivene poslove i "dječaka iz kvarta" koji osiguravaju da o tome nitko ništa ne piše ili govori.

Trodioba vlasti na hrvatski način nije hrvatska izmišljotina, ali se zbog tranzicijskih vremena upravo na hrvatskom poligonu razvila i uznapredovala do nesuđenih visina.